
NOTAT

Udenrigsministeriet

Nordgruppen

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	EUK, A.5-0-0
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	2. februar 2007
Emne:	Halvårsoversigt i regi af Rådet vedr. almindelige anliggender og eksterne forbindelser 1. halvår af 2007		

Almindelige anliggender**Forfatningstraktaten**

På mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. juni 2006 vedtog stats- og regeringscheferne et sæt konklusioner vedrørende spørgsmålet om forfatningstraktaten, som lægger op til, at der findes en løsning senest i anden halvdel af 2008. Konklusionerne giver endvidere det tyske formandskab mandat til at udarbejde en køreplan med modaliteter og tidsfrister for det videre arbejde med spørgsmålet, der ventes at basere sig på formandskabets bilaterale konsultationer med medlemslandene. Køreplanen ventes vedtaget på mødet i Det Europæiske Råd den 21.-22. juni 2007. Det understreges tillige i konklusionerne, at de enkelte formandskaber, der befatter sig med spørgsmålet om forfatningstraktaten, har et særligt ansvar for at sikre kontinuitet i processen.

Lissabon-strategien

Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse er på dagsordenen for forårstopmødet den 8.-9. marts. Drøftelserne vil tage afsæt i Kommissionens Fremskridtsrapport af 12. december 2006, der evaluerer det seneste års reformarbejde både i medlemslandene samt på EU-plan og derved gennemførelsen af Lissabon-strategiens målsætninger. Fokus for drøftelserne på forårstopmødet forventes at være særligt på energi og klima, hvor afsæt tages i Kommissionens udspil af den 10. januar med henblik på vedtagelse af dels en prioriteret handlingsplan på energiområdet, dels en EU-holdning for emissionsreduktioner efter 2012, hvor den nuværende Kyoto-aftale udløber. Rådet (generelle anliggender og eksterne forbindelser) forbereder Det Europæiske Råds møder og vil i denne forbindelse drøfte såvel Lissabon-strategien som energi og klima.

Aktindsigt

Revision af forordning 1049/2001 om aktindsigt i EU er på Kommissionens arbejdsprogram 2007. Ifølge Kommissionen er formålet med forslaget til ændring af forordningen at tage højde for den opnåede erfaring med den eksisterende forordning, udviklingen i domspraksis samt resultaterne af en endnu ikke gennemført høring af offentligheden i forbindelse med en grøn-bog. Kommissionen har senest oplyst, at grønbogen forventes at foreligge i foråret 2007 efter-

fulgt af en konsultationsperiode på 3 måneder. Herefter vil der blive udarbejdet et formelt forslag til ændring af forordningen om aktindsigt. Arbejdet følges tæt fra dansk side, idet der som hidtil arbejdes for den videst mulige aktindsigt i EU.

Eksterne forbindelser

ESDP

Udviklingen inden for Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESDP) venter i første halvdel af 2007 at fokusere på såvel den generelle kapacitetsopbygning som på specifikke missioner. På kapacitetssiden vil videreudviklingen af evnen til hurtigt at kunne indsætte militære såvel som civile udrykningshold blive prioriteret, blandt andet gennem styrkelse af uddannelses- og øvelsesprogrammet. På missionssiden ventes især forberedelsen af EU's fremtidige engagement i Kosovo (efter statusløsningen) samt af en eventuel mission i Afghanistan at få stor opmærksomhed. EU vil i første halvår af 2007 have igangværende ESDP-missioner på Balkan, i Mellemøsten og Afrika. Koordination mellem civile og militære midler og de forskellige internationale aktører inden for konflikthåndtering vil også være i fokus. I den sammenhæng ventes særlig opmærksomhed på EU's samarbejde med NATO og FN. På grund af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i beslutninger, der har indvirkning på forsvarsområdet.

EU's evne til katastroferespons

Arbejdet med at styrke EU's evne til at reagere hurtigt og effektivt i katastrofe- og konfliktsituationer i og udenfor Europa omfatter blandt andet konsulært samarbejde og koordination af militære kapaciteter. På det konsulære område vil der fortsat blive arbejdet for at styrke EU-samarbejdet, blandt andet gennem et forslag om at udpege "lead states" i krisesituationer i tredjelande, hvor ikke alle EU-lande er repræsenteret. På kapacitetsområdet arbejdes med en udbygget anvendelse af EU's militære stab (EUMS) til koordination af medlemslandenes militære bidrag til anvendelse ved humanitære katastrofesituationer. Forsvarsforbeholdet hindrer ikke dansk deltagelse i en sådan koordinationsmekanisme i sin nuværende udformning.

Handelsliberalisering og styrkelse af EU's eksterne konkurrenceevne

En positiv afslutning af Doha-runden har fortsat førsteprioritet, men samtidig vil bilaterale/regionale frihandelsaftaler ligeledes blive prioriteret. Igangværende bilaterale/regionale forhandlinger vil derfor blive intensiveret, ligesom andre bilaterale/regionale forhandlingsinitiativer vil søges fremskyndet. Konkret forventes frihandelsforhandlingsmandater vedtaget i relation til Sydkorea, Indien og ASEAN samt forhandlingsmandater vedrørende associeringsaftaler - omfattende frihandelsaftaler - vedtaget i relation til gruppen af centralamerikanske lande og Det andinske Fællesskab. Det tyske formandskab vil ligeledes søge en revideret EU markedsadgangsstrategi vedtaget, baseret på Kommissionens meddelelse herom. Endelig vil man styrke den fælles EU indsats mod ulovlige handelshindringer, konkurrenceforvridende adfærd og effektiv håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

I overensstemmelse med Den Europæiske Sikkerhedsstrategi fra 2003 ønsker det tyske formandskab at fortsætte arbejdet med at forbedre effektiviteten og sammenhængen i den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik (FUSP). Dette arbejde vil blive baseret på konkrete initiativer inden for de eksisterende institutionelle rammer, der blev igangsat under det finske formandskab. Initiativerne omfatter bl.a. en forbedret strategisk planlægning mellem Kommissionen og Rådssekretariatet; øget intern EU-koordination og samarbejde med internationale organisationer samt praktisk samarbejde mellem medlemsstaters ambassader, Kommissionens delegationer og Rådssekretariatet.

Iran

EU forventes også i 2007 at spille en central rolle i det internationale samfunds håndtering af sagen om Irans atomprogram. Udover sin EU-formandskabsrolle indgår Tyskland sammen med UK og Frankrig i den trio, der bistået af EU's Høje Repræsentant Javier Solana, har forestået drøftelser med Iran om atomprogrammet. I juni 2006 præsenterede Solana på vegne af trioen samt USA, Kina og Rusland et forhandlingsudspil til Iran under forudsætning af fuld iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser. På baggrund af Irans manglende vilje til at engagere sig konstruktivt i forhandlingsudspillet, genoptog Sikkerhedsrådet sagen og vedtog senest i december 2006 resolution 1737. Resolutionen pålægger Iran at indstille alle uranberigelses-, oparbejdnings- og tungtvandsaktiviteter og at samarbejde fuldt ud med IAEA. Resolutionen indfører desuden sanktioner efter FN-Pagtens VII, artikel 41, mod sådanne aktiviteter samt mod iranske aktiviteter til udvikling af fremførelsesmidler til atomvåben. Status og videre skridt i sagen forventes at skulle drøftes løbende i EU-regi i det kommende halvår. Formandskabet forventes endvidere at tage hul på en bredere drøftelse af EU's optioner over for Iran, herunder implikationerne af Irans styrkede regionale rolle, menneskerettighedssituationen og EU's Public Diplomacy indsats over for det iranske civilsamfund.

Irak

Formandskabet ventes at fortsætte EU's engagement i Iraks politiske, sociale og økonomiske genopbygning. Formandskabet ventes samtidig at arbejde for en yderligere styrkelse af relationerne med Irak, herunder at fortsætte overvejelserne om muligheden for aftalemæssige forbindelser. Det ventes, at den politiske dialog mellem EU og Irak videreføres, samt at EU fortsætter sit engagement i konsultationerne om Irak International Compact. Kommissionen åbnede i november 2006 forhandlinger med Irak om indgåelse af en handels- og samarbejdsaftale på grundlag af det mandat, der forelægges fra Rådet. Disse forhandlinger forventes at fortsætte planmæssigt.

Mellemøsten

Fredsprocessen i Mellemøsten, situationen i Libanon samt Syriens betydning i regionen ventes fortsat at påkalde sig betydelig opmærksomhed i Rådet. Fokus forventes at være på, hvilke muligheder for fremskridt der kan identificeres og støttes, herunder særligt støtte til præsident Abbas, trods den komplicerede politiske situation. Formandskabets befattning med fredsprocessen vil især ske gennem aktiv deltagelse i mellemøstkvartettens arbejde. I forhold til Libanon for-

ventes formandskabets fokus fortsat at være at bidrage til stabilisering af Libanon og gennemførelsen af Sikkerhedsrådets resolution 1701(2006) i overensstemmelse med EU's store engagement i løsning af Libanon-konflikten i 2006. Derudover forventes en fortsættelse af støtten til den FN-nedsatte uafhængige undersøgelseskommission for mordet på den tidligere libanesiske premierminister, Rafik Hariri, samt på etableringen af et særligt tribunal for Libanon i overensstemmelse med Sikkerhedsrådets resolution 1664(2006).

Barcelona-processen

Som opfølgning på det femårige arbejdsprogram, som stats- og regeringscheferne vedtog på EuroMed-topmødet i Barcelona i november 2005, vil det tyske formandskab gennemføre en ministerkonference om beskæftigelse og social dialog i EuroMed-regionen. Endvidere fokuseres på energibesparelse og vedvarende energi, god regeringsførelse, menneskerettigheder, undervisning, mediernes rolle og ansvar i EuroMed-regionen, migration samt bekæmpelse af terrorisme.

Afghanistan

Situationen i Afghanistan forventes at komme på GAERC-dagsordenen i første halvår 2007. Det er vigtigt at få det internationale samfunds koordination med de afghanske myndigheder til at fungere, herunder koordinationsmekanismen under "Afghanistan Compact" (Joint Coordination and Monitoring Board, JCMB). EU vil på dansk opfordring under Tysklands formandskab søge at gøre JCMB mere operationel i forhold til at få donorerne til at leve op til god donorskik om harmonisering og tilpasning til modtagerlandets systemer. Desuden vil der blive gennemført troika-møder med Afghanistan, hvor også narkotikabekæmpelse vil være et vigtigt emne.

Rusland

Hovedemnet i forhold til Rusland bliver fortsat praktisk gennemførelse af den omfattende handlingsplan for de såkaldte fire fælles rum (økonomi, retlige og indre anliggender, ekstern sikkerhed, forskning og uddannelse). Forhandlinger ventes indledt med Rusland om en aftale til afløsning for den nuværende Partnerskabs- og Samarbejdsaftale. Forholdet til Rusland vil spille en væsentlig rolle i det fortsatte arbejde på formulering af EU's energipolitik.

Centralasien

Der ventes udarbejdet en strategi for EU's forbindelser til Centralasien.

Den Europæiske Naboskabspolitik

Det tyske formandskab ventes at fortsætte arbejdet med at videreudvikle Den Europæiske Naboskabspolitik. Det sker med udgangspunkt i en meddelelse fra Kommissionen. Formandskabets arbejde forventes at munde ud i en formandskabsrapport til Det Europæiske Råd i juni 2007. Formandskabet forventes at prioritere en udvikling af EU's samarbejde med Sortehavsregionen. Forhandlingerne om en ny aftale mellem EU og Ukraine, til afløsning af Partnerskabs- og Samarbejdsaftalen fra 1998, forventes indledt i første halvdel af 2007. Samarbejdet med landene i Mellemosten forventes ligeledes at blive styrket.

EU-USA forholdet og den transatlantiske dialog

Det tyske formandskab vil arbejde for en intensivering af det transatlantiske samarbejde på både det politiske og økonomiske område. Der ventes afholdt et topmøde hhv. mellem EU-USA og mellem EU-Canada i første halvår af 2007. I EU-USA dialogen vil der især blive fokuseret på områder som Mellemøsten, Østeuropa, kampen mod terrorisme samt energisikkerhed. Formandskabet sigter endvidere efter en aftale mellem EU og USA om civil krisestyring. I den økonomiske dialog med USA vil formandskabet centrere kræfterne om implementeringen af det økonomiske initiativ med særligt fokus på harmonisering af standarder, intellektuel ejendomsret, regulering af finansielle markeder samt energi og klimaforandringer. I dialogen med Canada agter formandskabet ligeledes at arbejde for en styrkelse af det økonomisk samarbejde samt fokusere drøftelserne på emner af fælles interesse, herunder klimaforandringer, energi og Afghanistan.

Terrorisme

Det tyske formandskab forventes at fortsætte udmøntningen af EU's terrorbekæmpelsesstrategi og den tilknyttede handlingsplan samt strategien vedrørende bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering. Handlingsplanen vedrørende bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering vedtaget i december 2005 forventes opdateret, og arbejdet med gennemførelsen af kommunikationsstrategien vil fortsætte. På det eksterne område forventes yderligere bistandsindsatser til opbygning af tredjelandes kapacitet til terrorbekæmpelse med henblik på at opfylde relevante sikkerhedsrådsresolutioner og internationale konventioner. Desuden forventes fortsat støtte til bestræbelserne på at styrke FN's centrale rolle i kampen mod terrorisme, herunder særligt med henblik på at sikre fremdrift i forhandlingerne om en globalkonvention vedrørende terror.

Menneskerettigheder

Det tyske formandskab vil fokusere på EUs fremme af menneskerettigheder i internationale fora, herunder særligt på EUs arbejde i FN's Menneskerettighedsråd. Formandskabet ventes at prioritere EUs arbejde med mainstreaming af menneskerettigheder i EU's eksterne politikker - med særlig vægt på at gennemføre EU's policy retningslinier om udvalgte tematiske emner på menneskerettighedsområdet (menneskerettighedsforkæmpere, dødsstraf, tortur og børn og væbnede konflikter). Det forudses, at formandskabet vil arbejde målrettet med at få vedtaget nye EU guidelines vedr. fremme af børns rettigheder, men henblik på Rådsvedtagelse i juni måned.

Særlig opmærksomhed ventes rettet mod EU's menneskerettighedsdialoger med Kina, Iran og Rusland. Det forudses at formandskabet vil lægge særlig vægt på, at der formuleres og igangsættes en EU-menneskerettighedsdialog med Usbekistan inden for rammerne af Partnerskabs- og samarbejdsaftalen.

Udviklingssamarbejde

På det udviklingspolitiske område vil der især være tre væsentlige emner, der skal behandles under det tyske formandskab: Forhandlinger med AVS-landene om økonomiske partnerskabs-

aftaler (EPA'er), færdiggørelse af forberedelserne for den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUUF), og forbedret komplementaritet/arbejdsdeling som bidrag til øget effektivitet af bistanden. EPA-forhandlingerne går ind i sin afgørende fase. Det handelssystem, der nu gælder for AVS-EU handelssamarbejdet er baseret på en undtagelse - en "waiver" - i WTO. Den udløber med udgangen af 2007. Det er derfor vigtigt, at der er nye aftaler på plads inden da.

EU-medlemslandenes skal ratificere den interne aftale om oprettelse af den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUUF 10) til finansiering af bistandssamarbejdet under Cotonou-aftalen.

Rådskonklusionerne oktober 2006 om principper for forbedret komplementaritet/arbejdsdeling i udviklingsbistanden vil blive efterfulgt af operationelle principper for samme, der på en mere forpligtende måde vil forsøge at effektivisere EU-bistanden. Derudover vil det tyske formandskab følge AVS-landenes (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet) og EU-medlemslandenes ratifikation af Cotonou-aftalen (Cotonou II). Endelig vil der under tysk formandskab blive delrapporteret på EU-aftalen om, at alle de 15 gamle EU-lande i 2015 skal yde 0,7% af BNI i bistand. 2006 delmålet er et kollektivt bistandsniveau på 0,36% af BNI.